

Akademia Rally-O

RALLY OBEDIENCE

Regulamin

Klasy: Rookie (PR), Junior (PJ), Open (P0-P4), Senior (PS)

Sierpień 2026 r.

Spis treści

	WPROWADZENIE.....	3
I.	POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	4
II	PODZIAŁ NA KLASY I ZASADY AWANSU.....	6
III.	ZASADY PRZEBIEGU I WYKONYWANIA ĆWICZEŃ NA TORZE.....	9
IV.	PUNKTACJA I ZASADY OCENIANIA.....	10
V.	UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI SĘDZIEGO.....	12
VI.	PRZEBIEG ZAWODÓW.....	13
VII.	ORGANIZACJA ZAWODÓW AKADEMII RALLY-O.....	15
VIII.	ZASADY DOTYCZĄCE WYMIARÓW, WYPOSAŻENIA I PROJEKTOWANIA RINGU.....	16
IX.	ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I ETYKI.....	18
X.	NAGRODY I RANKING AKADEMII RALLY-O.....	20
XI.	ZASADY CERTYFIKOWANIA SĘDZIÓW I INSTRUKTORÓW.....	21
XII.	ZNAKI AKADEMII RALLY-O.....	22

WPROWADZENIE

Czym jest Akademia Rally-O

Akademia Rally-O to organizacja sportów kynologicznych oparta na dyscyplinie Rally Obedience, stworzona z myślą o opiekunach psów, którzy chcą promować aktywność ze swoim psem.

Dla kogo jest Akademia Rally-O

Akademia Rally-O jest przeznaczona dla:

- opiekunów psów, którzy chcą w przyjazny sposób rozpocząć przygodę Rally Obedience,
- osób trenujących rekreacyjnie, które szukają jasnego systemu rozwoju,
- zespołów chcących sprawdzić swoje umiejętności w zawodach,
- trenerów i szkół, które chcą wprowadzić program szkoleniowy oparty na Rally-O.

W zajęciach i zawodach mogą brać udział psy wszystkich ras i wielkości, niezależnie od poziomu zaawansowania.

Filozofia Akademii Rally-O

Podstawą Akademii Rally-O jest praca oparta na relacji, komunikacji i zrozumieniu potrzeb psa.

Organizacja promuje:

- szkolenie oparte na wzmocnieniach pozytywnych,
- budowanie motywacji i zaangażowania psa,
- czytelną komunikację między przewodnikiem a psem,
- pracę bez presji, bólu i zastraszania,
- radość ze wspólnego działania.

Dobrostan psa jest zawsze ważniejszy niż wynik sportowy.

Rozdział I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Definicje

Drużyna

Zespół składający się z jednego przewodnika oraz jednego psa, startujący wspólnie w zawodach Akademii Rally-O. Każda kombinacja pies–przewodnik stanowi odrębną drużynę.

Przebieg

Jednorazowe pokonanie toru przez drużynę od momentu przekroczenia linii startu do przekroczenia linii mety, obejmujące wykonanie wszystkich ćwiczeń zgodnie z kolejnością stacji.

Klasa

Poziom zaawansowania drużyny określony w regulaminie (PR, PJ, P0–P4, PS), różniący się m.in. liczbą znaków, zasadami wykonywania ćwiczeń, dopuszczalnym nagradzaniem oraz wymaganiami technicznymi.

Kategoria

Dodatkowy podział drużyn wynikający z wieku psa (np. Rookie, Junior, Open, Senior), stosowany w celu klasyfikacji wyników oraz dopasowania zasad startu.

Ring

Wyznaczony i zabezpieczony obszar, na którym rozgrywany jest tor Rally-O, przeznaczony wyłącznie dla startującej drużyny, sędziego oraz osób upoważnionych.

Tor

Układ stacji (ćwiczeń) rozmieszczonych na ringu w określonej kolejności, który drużyna pokonuje podczas przebiegu zgodnie z numeracją i zasadami regulaminu.

Stacja

Pojedynczy punkt na torze oznaczony znakiem, w którym drużyna wykonuje określone ćwiczenie zgodnie z jego opisem.

Znak

Element wizualny (tablica) przypisany do danej stacji, zawierający nazwę lub symbol ćwiczenia oraz wskazówki dotyczące jego wykonania.

2. Organizacja

Akademia Rally-O jest właścicielem marki i regulaminu; wszelkie zawody muszą odbywać się zgodnie z niniejszym regulaminem.

3. Psy w zawodach Akademii Rally-O

W zawodach mogą brać udział psy **wszystkich ras i wielorasowe**, w tym kastraty.

Suki w cieczce nie są dopuszczone do udziału w zawodach Akademii Rally-O. Organizator ma prawo odmówić dopuszczenia do startu w przypadku stwierdzenia cieczki w dniu zawodów.

Psy z niepełnosprawnościami mogą brać udział w zawodach, pod warunkiem:

- zgłoszenia rodzaju niepełnosprawności co najmniej 2 tygodnie przed zawodami,
- przesłania ewentualnego zaświadczenia od weterynarza potwierdzającego zdolność psa do udziału w torze,
- wskazania w formularzu alternatywnego sposobu wykonania ćwiczeń, jeśli nie są możliwe standardowo.

4. Rejestracja drużyny

Każda drużyna (przewodnik + pies) musi zarejestrować się w Akademii Rally-O przez formularz rejestracyjny dostępny pod adresem: akademiarallyo.pl/formularz-rejestracji oraz uiścić jednorazową opłatę rejestracyjną.

Rejestracja psa upoważnia przewodnika do odbioru książeczki startowej podczas pierwszych zawodów.

Dla każdej drużyny wydawana jest osobna książeczka startowa. Oznacza to, że jeden przewodnik lub jeden pies może posiadać kilka książeczek — w zależności od liczby drużyn, w których startuje.

5. Zasady zachowania na zawodach

Przewodnicy powinni zachowywać się w sposób kulturalny i bezpieczny:

- zakaz alkoholu, narkotyków i używania przemocy,
- zakaz krzyków, przekleństw, zachowań agresywnych wobec innych osób, psów i organizatorów.

6. Procedura składania protestów

Wszelkie skargi, zażalenia lub protesty dotyczące decyzji sędziowskich oraz przebiegu zawodów muszą być zgłaszane do Sędziego wyłącznie w formie pisemnej, w dniu zawodów (nie później niż 30 minut po ogłoszeniu wyników danej klasy).

Warunkiem formalnym przyjęcia i rozpatrzenia protestu jest wniesienie kaucji w wysokości określonej przez organizatora zawodów i podanej w komunikacie zawodów.

Protest w pierwszej kolejności rozpatruje Sędzia zawodów i podejmuje decyzję na miejscu. W przypadku, gdy rozstrzygnięcie protestu przez Sędziego nie jest możliwe lub wymaga dodatkowej analizy, sprawa zostaje przekazana do rozpatrzenia przez Akademię Rally-O, której decyzja jest ostateczna.

W przypadku uznania protestu za zasadny, kaucja jest zwracana przewodnikowi w pełnej wysokości.

W przypadku oddalenia protestu (uznania go za bezzasadny), kaucja przepada na rzecz Akademii Rally-O.

7. Wyposażenie psa i przewodnika

Psy startują w obrożach: nylonowych, parcianych, skórzanych lub szelkach.

Zabrania się używania: kolczatek, obroży elektrycznych, kagańców, kantarów i innych urządzeń awersyjnych.

Smycz o długości min. 1,5 m z materiałów bezpiecznych dla psa jest obowiązkowa dla wszystkich psów na terenie zawodów, natomiast podczas przebiegu na ringu jest ona wymagana w klasach PR i PJ, opcjonalna w P0 i P1, a w klasach od P2 do P4 musi zostać odpięta przed startem.

Psy nie mogą nosić ubrań, butów, bandaży itp., z wyjątkiem wyposażenia wynikającego ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności psa i wcześniej zgłoszonego organizatorowi. Małe kokardki lub gumki do związania sierści są dozwolone.

Wszelkie zabawki muszą być schowane podczas przebiegu; można używać ich po zakończeniu po przekroczeniu linii mety. Dotyczy to również przysmaków za wyjątkiem sytuacji dopuszczonych niniejszym regulaminem.

Rozdział II.

PODZIAŁ NA KLASY I ZASADY AWANSU

1. Podział na klasy

Regulamin Akademii Rally-O wprowadza następujący podział na klasy:

- **Rookie (PR):** od 6 miesiąca do ukończenia 12 miesiąca
- **Junior (PJ):** od 13 miesiąca do ukończenia 18 miesiąca
- **Open (P0-P4):** od 19 miesiąca do ukończenia 7 lat
- **Senior (PS):** od 8 roku życia

2. Klasy dla młodych psów

Klasa	Kategoria psa	Liczba znaków	Smycz	Czas maks.	Nagradzanie
PR	Rookie	8	Obowiązkowo	5 minut	Dowolne nagradzanie
PJ	Junior	10-12	Obowiązkowo	5 minut	Nagradzanie na każdej stacji

3. Klasy Open dla dorosłych psów

Klasa	Kategoria psa	Liczba znaków	Smycz	Czas maks.	Nagradzanie
P0	Open/Senior	12–15	Opcjonalnie	4 minuty	Gdy pies siedzi przy nodze po wykonaniu ćwiczenia
P1	Open/Senior	12–15	Opcjonalnie	4 minuty	Gdy pies siedzi przy nodze po wykonaniu ćwiczenia
P2	Open/Senior	15–18	Obowiązkowo bez smyczy	4 minuty	Gdy pies siedzi przy nodze po wykonaniu ćwiczenia
P3	Open/Senior	18–21	Obowiązkowo bez smyczy	4 minuty	Niedozwolone
P4 (Master)	Open/Senior	20–25	Obowiązkowo bez smyczy	4 minuty	Niedozwolone

Liczba znaków podana jest bez znaków startu i mety.

4. Klasyfikacja w kategorii Senior

Psy, które ukończyły 8 lat w dniu startu, mogą zostać zgłoszone do dodatkowej klasyfikacji w kategorii Senior. Pies w kategorii Senior może:

- startować w klasie wynikającej z jego poziomu zaawansowania,
- lub zostać zgłoszony do dowolnej niższej klasy w kategorii Open/Senior.

Klasyfikacja Senior prowadzona jest dodatkowo równolegle do klasy podstawowej (np. P2 Senior, P3 Senior itd.).

Zgłoszenie psa do kategorii Senior musi zostać wyraźnie zaznaczone podczas rejestracji na zawody.

Organizator ma obowiązek prowadzenia osobnej klasyfikacji w kategorii Senior w każdej klasie, niezależnie od liczby zgłoszonych psów.

5. Zasady awansu

Pies awansuje do wyższej klasy po:

- 2 zaliczonych ringach w danej klasie z oceną minimum bardzo dobrą,
- lub 1 zaliczonym ringu z oceną perfekcyjną (wynikiem ≥ 90 punktów)

Uzyskanie powyższych wyników nie powoduje automatycznego awansu.

Decyzję o przejściu do wyższej klasy podejmuje przewodnik, który:

- może zgłosić się do wyższej klasy na kolejnych zawodach,
- lub kontynuować starty w dotychczasowej klasie.

Pierwszy start w wyższej klasie jest równoznaczny z trwałym awansem i od tego momentu drużyna nie może powrócić do niższej klasy, z zastrzeżeniem zasad określonych poniżej.

Zasady startów między klasami:

- Po uzyskaniu prawa do awansu z klasy P0 do P1 oraz z P1 do P2 – do momentu pierwszego startu w wyższej klasie przewodnik może dowolnie wybierać między klasą dotychczasową a wyższą.
- Po rozpoczęciu startów w klasie P3 – przewodnik może startować zarówno w klasie P3, jak i P2.
- Po rozpoczęciu startów w klasie P4 – przewodnik może startować w klasach P4, P3 oraz P2.

Zasady kategorii Senior pozostają bez zmian – pies może startować w dowolnej wybranej klasie zgodnie z zasadami tej kategorii.

Rozdział III.

ZASADY PRZEBIEGU I WYKONYWANIA ĆWICZEŃ NA TORZE

1. Rozpoczęcie i zakończenie przebiegu

Drużyna oczekuje na wejście na tor w wyznaczonym ringu przygotowawczym.

Drużyna (przewodnik + pies) zgłasza się na start na wezwanie sędziego.

W klasach, w których pies pracuje bez smyczy:

- przed wejściem na ring należy odpiąć psa ze smyczy,
- po zakończeniu przebiegu pies musi zostać ponownie przypięty bezpośrednio po opuszczeniu ringu,

Podczas przebiegu smycz powinna być schowana (np. w kieszeni) lub pozostawiona poza ringiem.

Po odpięciu smyczy pies może nadal mieć na sobie obrożę, szelki lub/i obrożę przeciwkleszczową.

Drużyna wspólnie udaje się do znaku startowego. Przewodnik ustawia psa w pozycji siad przy lewej nodze.

Czas przebiegu liczony jest od momentu przekroczenia linii startu przez przewodnika lub psa i zostaje zatrzymany w chwili przekroczenia mety.

Po zakończeniu przebiegu przewodnik może nagrodzić psa poza ringiem lub w miejscu wskazanym przez sędziego.

2. Poruszanie się po torze i wykonywanie ćwiczeń

Drużyna pokonuje tor zgodnie z kolejnością numerów stacji.

Każde ćwiczenie należy wykonać przy odpowiednim znaku i zgodnie z opisem zawartym na znaku.

Pies powinien poruszać się przy lewej nodze przewodnika, chyba że znak wskazuje inaczej.

Odległość między przewodnikiem a psem podczas chodzenia przy nodze i wykonywania ćwiczeń nie powinna przekraczać 50 cm, z wyjątkiem ćwiczeń, w których pies jest oddalany od przewodnika lub pozostaje w określonej pozycji.

Przewodnik może używać komend głosowych oraz sygnałów ciała, o ile nie są one sprzeczne z zasadami regulaminu.

Dozwolone jest motywowanie psa głosem w sposób spokojny i wspierający.

3. Poprawianie ćwiczeń

Każda drużyna ma możliwość poprawienia maksymalnie 3 stacji podczas jednego przebiegu.

Poprawienie oznacza ponowne wykonanie ćwiczenia po popełnieniu błędu.

Za poprawienie obowiązuje odliczenie 3 punktów, zgodnie z tabelą odliczeń.

Po wykorzystaniu limitu 3 poprawek kolejne błędy nie mogą być poprawiane i są oceniane zgodnie z regulaminem.

4. Czas przebiegu i klasyfikacja

Każdą drużynę obowiązuje maksymalny czas ukończenia toru, określony dla danej klasy.

Przekroczenie limitu czasu skutkuje dyskwalifikacją.

5. Zasady ogólne

Przewodnik może w każdej chwili przerwać przebieg, jeśli uzna, że pies nie jest w stanie kontynuować pracy.

Każdy przebieg powinien odbywać się w sposób bezpieczny dla psa i otoczenia.

Rozdział IV.

PUNKTACJA I ZASADY OCENIANIA

- Każdy start drużyny (przewodnik + pies) rozpoczyna się z 100 punktami.
- Sędzia odejmuje punkty za popełnione błędy zgodnie z tabelą odliczeń.
- Minimalny wynik zaliczający tor: 70 punktów.
- Wynik <70 punktów oznacza brak zaliczenia toru.
- W przypadku uzyskania takiej samej liczby punktów przez dwie lub więcej drużyn, o kolejności miejsc decyduje czas ukończenia toru (krótszy czas = wyższe miejsce).

Ocena przebiegu

Wynik punktowy	Ocena
90-100 punktów	Perfekcyjna
80-89 punktów	Bardzo dobra
70-79 punktów	Dobra
<70 punktów	Bez oceny

Tabela odliczeń:

Odliczenia 1 punktu (za każdym razem, gdy występuje):
• Napięta smycz. • Zerwanie lub zmiana miejsca utrzymywanej przez psa pozycji siad, leżeć lub stój. • Pies dotyka znaku lub pachołka (nie dotyczy merdającego ogona). • Pies staje na stopach przewodnika. • Pies opiera się o przewodnika podczas chodzenia przy nodze. • Skakanie na przewodnika. • Wykonanie ćwiczenia po niewłaściwej stronie (np. slalom, spirala). • Zbyt dalekie przyjęcie pozycji: siad, leżeć, stój, przywołanie (przewodnik powinien móc dotknąć psa). • Zbyt duże obejścia w znakach 360° i 270°. • Zmiana pozycji przez psa podczas nagradzania smakołykiem. • Szczekanie. • Strącenie poprzeczki podczas skoku przez przeszkodę.
Odliczenia 3 punktów (za każdym razem, gdy występuje):
• Poprawienie ćwiczenia po błędzie (punkty za wcześniejszy błąd są zerowane). • Upuszczenie smyczy przez przewodnika. • Upuszczenie jedzenia przez przewodnika na ziemię. • Dotknięcie ciałem lub nosem przez psa przedmiotów/pojemników z nagrodą. • Przewrócenie znaku lub pachołka. • Pies i przewodnik znajdują się po różnych stronach podczas obchodzenia znaku/pachołka. • Pies wykonuje ćwiczenie wolniej niż zwykle, ale bez całkowitego opóźnienia (np. lekkie wahanie, spowolnienie).
Odliczenia 5 punktów (za każdym razem, gdy występuje):
• Niewykonanie polecenia: siad, leżeć, stój. • Wykonanie dodatkowego ruchu: siad, leżeć lub stój, które nie było wymagane w danym ćwiczeniu. • Niewykonanie piwotu przez psa lub przewodnika. • Wykonanie zwrotu w złym kierunku. • Niezastosowanie się do zmiany tempa przewidzianego w ćwiczeniu. • Opuszczenie ringu przez psa, nawet jeśli powraca po komendzie przewodnika. • Uprzedzenie komendy przewodnika na przywołanie.
Odliczenia 10 punktów (za każdym razem, gdy występuje):
• Pies odmawia wykonania ćwiczenia (np. siad, stój, skok) lub mija przeszkodę. • Pies wykonuje dodatkowe ruchy między znakami, które utrudniają płynność ćwiczenia (np. skręty, siad, drapanie). • Pies lub przewodnik nie znajdują się na terenie ćwiczenia. • Pies lub przewodnik wyraźnie utrudniają wykonywanie ćwiczenia.

Dyskwalifikacja:

- Przewodnik wchodzi na ring z widocznym jedzeniem, smakołykami lub zabawkami.
- Przewodnik używa jedzenia lub zabawki w trakcie wykonywania ćwiczeń (z wyjątkiem sytuacji, w których dopuszcza to regulamin).
- Przewodnik zachowuje się agresywnie lub niesportowo w stosunku do psa, innych uczestników lub sędziów.

- Przewodnik dotyka psa w celu wymuszenia określonej pozycji lub ruchu, jeśli nie jest to dopuszczone przez regulamin.
- Przewodnik korzysta z pomocy osób trzecich spoza ringu (podwójne prowadzenie).
- Pies opuszcza przewodnika w sposób, który uniemożliwia natychmiastowy powrót do współpracy.
- Pies wykazuje agresję wobec osób lub innych psów (gryzie lub próbuje ugryźć).
- Pies wykazuje niekontrolowane, nadmierne szczekanie lub węszenie, uniemożliwiające współpracę z przewodnikiem.
- Pies oddaje mocz lub kał na ringu.
- Pies jest bardzo niesforny lub wyraźnie niechętny do wykonywania poleceń.
- Pies wykazuje ból, chorobę lub inny stan, który zagraża jego dobrostanowi podczas przebiegu.
- Przewodnik lub drużyna omija stację lub pokonuje tor w niewłaściwej kolejności.
- Drużyna (przewodnik + pies) opuszcza ring przed linią mety.
- Przekroczenie limitu czasu przewidzianego na wykonanie toru.
- Drużyna rezygnuje z dalszego przebiegu lub sędzia przerwał przebieg ze względu na stan zdrowia lub dobrostan psa.

Rozdział V.

UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI SĘDZIEGO

Sędzia zawodów Akademii Rally-O jest osobą certyfikowaną przez Akademię i odpowiada za prawidłowy, bezpieczny oraz sprawiedliwy przebieg zawodów.

1. Uprawnienia sędziego

Sędzia ma prawo do:

Oceny pracy zespołów zgodnie z obowiązującym regulaminem.

Podejmowania ostatecznych decyzji dotyczących punktacji, zaliczenia przebiegu oraz ewentualnej dyskwalifikacji.

Przerwania przebiegu w dowolnym momencie, jeśli uzna, że:

- zagrożone jest bezpieczeństwo lub dobrostan psa, przewodnika lub otoczenia,
- pies wykazuje oznaki silnego stresu lub dyskomfortu,
- przewodnik stosuje niedozwolone metody pracy.

Nakazania opuszczenia ringu przez zespół w przypadku naruszenia zasad regulaminu.

Wydawania poleceń organizacyjnych związanych z przebiegiem zawodów

Zgłaszania uwag do organizatora dotyczących przebiegu zawodów oraz przygotowania toru.

2. Obowiązki sędziego

Sędzia zobowiązany jest do:

- Obiektywnej i konsekwentnej oceny wszystkich zespołów.
- Stosowania zasad regulaminu w sposób jednolity dla wszystkich uczestników.
- Dbania o dobrostan psów oraz reagowania na sytuacje mogące go naruszać.
- Przygotowania lub zatwierdzenia toru zgodnie z zasadami Akademii Rally-O.
- Jasnego komunikowania decyzji organizatorowi oraz – w razie potrzeby – uczestnikom.
- Zachowania bezstronności i unikania konfliktu interesów.

3. Zakres odpowiedzialności sędziego

Sędzia odpowiada za:

- Prawidłowy przebieg zawodów.
- Zgodność toru z obowiązującym regulaminem.
- Punktację i ocenę drużyn.
- Weryfikację awansów psów na wyższe poziomy na podstawie uzyskanych wyników.

4. Decyzje sędziego

Decyzje sędziego podjęte podczas zawodów są ostateczne i nie podlegają zmianie, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych w procedurze protestów.

Rozdział VI.

PRZEBIEG ZAWODÓW

1. Przyjazd i rejestracja

Drużyny zobowiązane są do przybycia na miejsce zawodów w wyznaczonym czasie.

Po przyjeździe przewodnik zgłasza się do biura zawodów, gdzie:

- przekazuje książeczkę startową drużyny do weryfikacji,
- potwierdza obecność drużyny na liście startowej.

W przypadku pierwszego startu, gdy drużyna nie posiada książeczki startowej, przewodnik otrzymuje ją w biurze zawodów.

2. Odprawa przewodników

Przed rozpoczęciem startów organizowana jest odprawa, podczas której:

- omawiane są zasady bezpieczeństwa,
- przedstawiany jest harmonogram zawodów,
- sędzia przekazuje istotne informacje dotyczące toru i oceniania.

3. Zapoznanie z torem

Zawodnicy mają możliwość zapoznania się z torem bez psa.

Podczas obchodu można:

- przejść trasę,
- zapoznać się z ustawieniem znaków,
- zadać pytania sędziemu.

W trakcie obchodu obowiązuje zakaz wykonywania ćwiczeń z psem.

4. Starty

Starty odbywają się według ustalonej listy startowej.

Podczas startu:

- na ringu może znajdować się wyłącznie jedna drużyna,
- przewodnik wykonuje tor zgodnie z kolejnością znaków,
- obowiązują zasady danej klasy oraz regulaminu.

5. Ocena i wyniki

Po zakończeniu przejścia drużyna otrzymuje ocenę zgodnie z obowiązującą punktacją.

Wyniki mogą być ogłaszane po zakończeniu danej klasy lub całych zawodów.

6. Zakończenie zawodów i rozdanie nagród

Po zakończeniu wszystkich startów odbywa się:

- ogłoszenie oficjalnych wyników,
- rozdanie nagród.

Rozdział VII.

ORGANIZACJA ZAWODÓW AKADEMII RALLY-O

1. Uprawnieni organizatorzy

Zawody Akademii Rally-O może zorganizować każdy certyfikowany przez Akademię instruktor lub sędzia Rally-O.

Organizator musi wcześniej zgłosić zawody do Akademii i uzyskać jej zatwierdzenie.

2. Zgłoszenie i warunki uczestnictwa

W zawodach mogą wziąć udział wyłącznie drużyny (przewodnik + pies) zarejestrowane w Akademii Rally-O.

Każdy uczestnik musi:

- 1) Wypełnić formularz zgłoszeniowy drużyny (przewodnik + pies),
- 2) Okazać książeczkę startową lub odebrać ją w przypadku pierwszych zawodów,
- 3) Uiszczyć opłatę startową w terminie wskazanym przez organizatora,
- 4) Okazać aktualne szczepienie psa przeciw wściekliznie w dniu zawodów.

Osoby nieletnie (do 18 lat) muszą pojawić się z osobą dorosłą (opiekunem) odpowiedzialnym za bezpieczeństwo dziecka i psa i może okazać dokument tożsamości.

3. Udział jednego psa w zawodach

Jeden pies może wystartować maksymalnie dwa razy w jednych zawodach, pod warunkiem że:

- startuje z dwoma różnymi przewodnikami,
- każdy start traktowany jest jako osobny wynik w klasyfikacji.

Ten sam przewodnik nie może startować z tym samym psem więcej niż jeden raz w danej klasie.

4. Udział jednego przewodnika z kilkoma psami

Jeden przewodnik może wystartować w danej klasie z więcej niż jednym psem.

Każdy start z innym psem jest traktowany jako oddzielna drużyna i wymaga uiszczenia pełnej opłaty startowej.

Organizator jest zobowiązany do ułożenia kolejności startów w taki sposób, aby przewodnik startujący z kolejnym psem miał czas na odpoczynek i przygotowanie czworonoga (zalecany odstęp to minimum 3 przebiegi innych uczestników).

5. Opłaty i przychody

Akademia ustala opłatę startową dla uczestników.

Podział przychodów:

- 40% wpływów z opłat startowych trafia do Akademii Rally-O,
- 60% pozostaje organizatorowi.

Akademia dostarcza medale i książeczki startowe dla zawodników.

6. Odpowiedzialność za szkody

Organizator nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez uczestników lub ich psy.

Rozdział VIII.

ZASADY DOTYCZĄCE WYMIARÓW, WYPOSAŻENIA I PROJEKTOWANIA RINGU

1. Rozmieszczenie stacji

Odległość między stacjami powinna wynosić orientacyjnie 2–5 m, w zależności od ćwiczenia.

Stacje muszą być ustawione tak, aby:

- zapewniać komfort pracy dla psów każdej wielkości,
- umożliwiać bezpieczne wykonanie ćwiczenia.

Każdy znak musi być:

- czytelny,
- stabilnie ustawiony,
- widoczny dla przewodnika.
- zabezpieczony przed przewróceniem

Ćwiczenia wymagające większej przestrzeni (np. przywołania, wysyłania, przeszkody) powinny mieć zwiększoną odległość od kolejnej stacji.

2. Wymiary ringu

Zalecany wymiar ringu: 20 m x 20 m

Dopuszcza się mniejsze ringi, jednak nie mniejsze niż:

- 15 m x 15 m – dla poziomów PR, PJ, P0, P1

- 18 m x 18 m – dla poziomów P2–P4

Ring powinien być bezpieczny, równy i wyraźnie wyznaczony (taśma, pachołki, barierki itp.)

3. Nawierzchnia

Ring może znajdować się:

- na trawie,
- na hali (mata, wykładzina, sztuczna trawa, podłoże sportowe),
- na innym bezpiecznym podłożu.

Nawierzchnia nie może być śliska, niebezpieczna ani zagrażająca zdrowiu psa lub przewodnika.

4. Znaki do ćwiczeń

Znaki muszą być wykonane w formacie A4.

Muszą być zgodne ze standardem Akademii Rally-O (stanowiącym załącznik do regulaminu).

Znaki zawierają:

- nazwę lub symbol ćwiczenia,
- ewentualne wskazówki wykonania.

5. Start i meta

Każdy tor musi posiadać wyraźnie oznaczone:

- miejsce startu,
- miejsce mety

6. Ograniczenie powtarzalności ćwiczeń

Na jednym torze to samo ćwiczenie (ta sama stacja) może wystąpić maksymalnie 2 razy.

7. Stojaki i numeracja

Znaki muszą być umieszczone w sposób widoczny dla sędziego i przewodnika na stojakach lub uchwytach, zapewniających ich stabilność.

Każde ćwiczenie powinno być oznaczone numerem:

- numer może znajdować się na stojaku/uchwycie lub być umieszczony bezpośrednio przy nim,
- numeracja musi jasno wskazywać kolejność wykonywania ćwiczeń.

8. Elementy dodatkowe toru

W zależności od poziomu tor może zawierać:

- pacholki – do slalomów i oznaczeń,
- przeszkody – dostosowane do poziomu
- inne elementy zgodne z regulaminem i bezpieczeństwem psa.

9. Bezpieczeństwo ringu

Na ringu może przebywać tylko:

- startująca drużyna,
- sędzia oraz asystent sędziego i osoby techniczne (jeśli są potrzebne).

Rozdział IX.

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I ETYKI

1. Dobrostan psa

Najważniejszą zasadą Akademii Rally-O jest dobrostan psa i komfort pracy drużyny.

Ćwiczenia nie mogą powodować bólu, stresu ani dyskomfortu u psa.

2. Pierwsza pomoc i opieka weterynaryjna

Organizator zawodów powinien zapewnić dostęp do podstawowego zestawu pierwszej pomocy dla psa i człowieka.

W przypadku urazu lub nagłego pogorszenia stanu psa:

- start zostaje natychmiast przerwany,
- pies powinien otrzymać pomoc tak szybko, jak to możliwe.

3. Procedury w sytuacjach awaryjnych

W przypadku zdarzeń losowych (np. ucieczka psa, konflikt między psami, kontuzja):

- sędzia lub organizator może natychmiast przerwać zawody,
- teren ringu zostaje zabezpieczony,
- wznowienie zawodów następuje po usunięciu zagrożenia.

Decyzja o kontynuacji zawodów należy do sędziego.

4. Dystans i organizacja przestrzeni

Organizator ma obowiązek zapewnić:

- bezpieczny dystans między ringiem a widownią,
- odpowiednią przestrzeń dla psów oczekujących na start.

Psy przebywające poza ringiem powinny być trzymane na smyczy lub w sposób zapewniający pełną kontrolę.

5. Psy lękliwe i reaktywne

Psy wykazujące lękliwość lub reaktywność mogą brać udział w zawodach pod warunkiem:

- zachowania pełnej kontroli przez przewodnika,
- zachowania bezpiecznej odległości od innych psów.

W razie potrzeby organizator może zapewnić zwiększony dystans od innych uczestników.

6. Psy agresywne

Psy wykazujące agresję wobec ludzi lub innych psów:

- nie zostaną dopuszczone do startu lub
- zostaną natychmiast zdyskwalifikowane.

W przypadku ryzyka agresji pies musi być prowadzony w sposób zapewniający bezpieczeństwo (np. na smyczy poza ringiem, z zachowaniem dystansu).

7. Odpowiedzialność przewodnika

Przewodnik ponosi pełną odpowiedzialność za zachowanie swojego psa. Ma obowiązek reagować na sygnały zmęczenia, stresu lub dyskomfortu psa.

8. Zasady etyczne

Zabrania się stosowania przemocy fizycznej i psychicznej wobec psa. Stosowanie przez przewodnika przemocy wobec psa, skutkuje wykluczeniem z zawodów Akademii Rally-O na okres 12 miesięcy.

Niedozwolone są metody szkoleniowe oparte na strachu, bólu lub zastraszaniu.

Akademia Rally-O promuje:

- pozytywne szkolenie,
- współpracę i relację pies–człowiek,
- sportową i fair play postawę uczestników.

Rozdział X.

NAGRODY I RANKING AKADEMII RALLY-O

1. Nagrody na zawodach

Każde zawody Akademii Rally-O powinny przewidywać nagrody dla uczestników.

Standardowe nagrody obejmują:

- medale za miejsca I–III w danej kategorii i poziomie,
- medale ukończenia toru,
- nagrody dodatkowe (opcjonalnie, według organizatora).

Akademia Rally-O zapewnia:

- oficjalne medale,
- spójność wizualną nagród w całym systemie.

2. Kategorie nagród

Nagrody przyznawane są w podziale na klasy torów (PR, PJ, P0–P4, P0-P4 Senior).

3. Zawody rankingowe

Wybrane zawody mogą uzyskać status zawodów rankingowych Akademii Rally-O.

Tylko zawody zatwierdzone jako rankingowe są brane pod uwagę w klasyfikacji generalnej.

4. System punktów rankingowych

Wynik drużyny w zawodach rankingowych to liczba punktów uzyskanych na torze (maksymalnie 100 punktów).

Do klasyfikacji generalnej liczy się suma punktów z trzech najlepszych startów w zawodach rankingowych w danym sezonie oraz czasy przebiegów.

Punkty rankingowe przyznawane są oddzielnie dla każdego startu i poziomu.

5. Klasyfikacja generalna

Akademia Rally-O prowadzi ogólnopolską klasyfikację drużyn (pies + przewodnik).

Ranking prowadzony jest osobno dla każdego poziomu (P0–P4),

Do klasyfikacji liczą się najlepsze wyniki z zawodów rankingowych.

6. Sezon rankingowy

Ranking prowadzony jest w cyklu rocznym (sezon).

W sezonie odbywa się 6 zawodów rankingowych Akademii Rally-O.

Do klasyfikacji generalnej liczą się 3 najlepsze wyniki uzyskane przez drużynę w danym sezonie.

Na zakończenie sezonu przyznawany jest tytuł Mistrza Akademii Rally-O dla drużyny z najwyższą liczbą punktów rankingowych oraz tytuły 1 V-ce Mistrza i 2 V-ce Mistrza.

7. Publikacja wyników

Wyniki zawodów oraz ranking publikowane są:

- na stronie Akademii Rally-O,
- w mediach społecznościowych.

Organizator ma obowiązek przekazać wyniki do Akademii w ustalonym terminie 7 dni od daty zawodów.

Rozdział XI.

ZASADY CERTYFIKOWANIA SĘDZIÓW I INSTRUKTORÓW

Certyfikowani instruktorzy Akademii Rally-O mogą być szkoleni przez:

- Akademię Rally-O,
- autoryzowanych sędziów Akademii Rally-O.

Zgłoszenie na kurs instruktorski odbywa się poprzez formularz, którego adres internetowy będzie poddawany każdorazowo podczas ogłoszeniu kursu.

W przypadku szkoleń prowadzonych przez autoryzowanych sędziów:

- 70% przychodu ze szkolenia przypada sędziemu,
- 30% przychodu trafia do Akademii Rally-O.

Akademia Rally-O:

- odpowiada za standard szkolenia instruktorów,
- wydaje oficjalne certyfikaty instruktorskie.

Sędziowie Akademii Rally-O są szkoleni i certyfikowani wyłącznie przez Akademię Rally-O.

Zgłoszenie na kurs sędziowski odbywa się poprzez formularz dostępny na stronie internetowej: akademiarallyo.pl/formularz-kurs-sedziowski

Akademia Rally-O prowadzi proces kwalifikacji uczestników kursu sędziowskiego i zastrzega sobie prawo wyboru osób dopuszczonych do udziału, kierując się jakością szkolenia oraz poziomem przygotowania kandydatów.

Informacje o kursach dla certyfikowanych instruktorów Akademii Rally-O publikowane są na bieżąco:

- na stronie internetowej akademiarallyo.pl,
- w oficjalnych kanałach mediów społecznościowych Akademii Rally-O.

Akademia Rally-O zastrzega sobie prawo do określania terminów, programów oraz liczby miejsc na kursach.

Rozdział XII.

ZNAKI AKADEMII RALLY-O

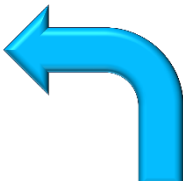
Znaki START i META

Nr	ZNAK	OPIS
		START Znak oznaczający początek przebiegu. Drużyna przystępuje do toru, mijając znak START ze swojej prawej strony. W momencie minięcia znaku sędzia uruchamia pomiar czasu.
		META Znak oznaczający zakończenie przebiegu. Drużyna kończy tor, mijając znak META. W momencie minięcia znaku sędzia zatrzymuje pomiar czasu.

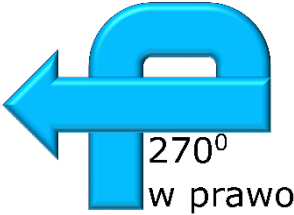
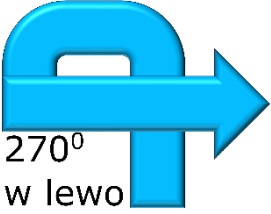
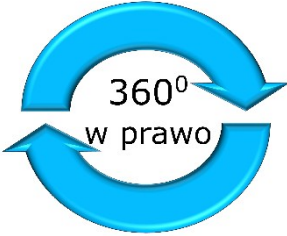
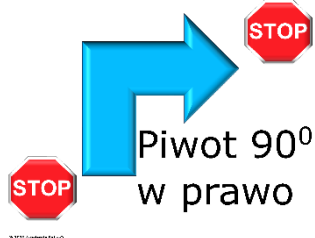
Znaki klasy P0

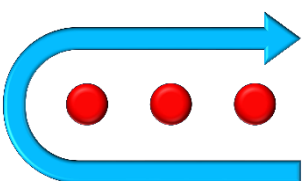
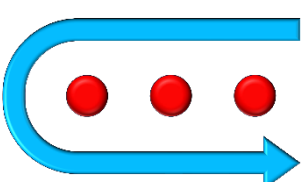
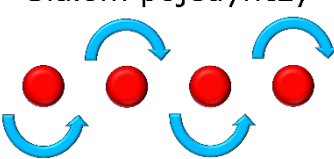
Tor w klasie P0 składa się z 12 do 15 stacji. Na torze muszą znajdować się co najmniej dwie stacje, w których przewodnik ma możliwość nagrodzenia psa.

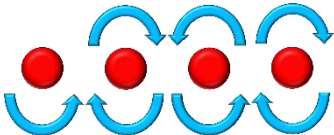
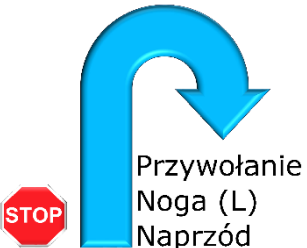
W klasie P0 wykorzystywane są znaki od 1 do 29.

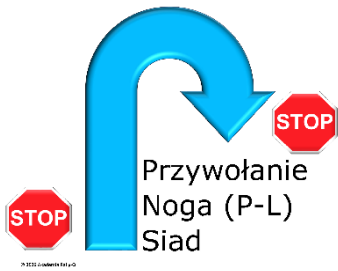
Nr	ZNAK	OPIS
1.	 Zwrot w prawo	ZWROT W PRAWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu. Drużyna przed znakiem wykonuje płynny skręt łukiem w prawo i kontynuuje przebieg.
2.	 Zwrot w lewo	ZWROT W LEWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu. Drużyna przed znakiem wykonuje płynny skręt łukiem w lewo i kontynuuje przebieg.
3.	 Siad	STOP - SIAD Znak oznaczający obowiązek wykonania zatrzymania w pozycji siedzącej. Przy znaku pies przyjmuje wyraźną pozycję siad, z zadem na podłożu. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.
4.	 Leż	STOP - LEŻ Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz zmiany pozycji psa. Przy znaku pies zatrzymuje się przy przewodniku, przyjmuje pozycję siedzącą, a następnie przechodzi do pozycji leżącej. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.
5.	 Leż Siad	STOP - LEŻ-SIAD Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania sekwencji zmian pozycji. Przy znaku pies zatrzymuje się przy przewodniku i przyjmuje pozycję siedzącą, następnie przechodzi do pozycji leżącej, po czym ponownie wykonuje siad. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.

6.		STOP - OBEJŚCIE PSA Przy znaku pies zatrzymuje się przy przewodniku i przyjmuje pozycję siedzącą. Przewodnik obchodzi psa ruchem przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, wraca do pozycji wyjściowej. Podczas obchodzenia pies musi utrzymać pozycję siedzącą. Następnie drużyna kontynuuje przebieg.
7.		STOP - LEŻ - OBEJŚCIE PSA Przy znaku pies zatrzymuje się przy przewodniku i przyjmuje pozycję siedzącą, następnie przechodzi do pozycji leżącej. Przewodnik obchodzi psa ruchem przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, wraca do pozycji wyjściowej. Podczas obchodzenia pies musi utrzymać pozycję leżącą. Następnie drużyna kontynuuje przebieg.
8.		ZWROT W TYŁ W PRAWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu o 180°. Drużyna wykonuje płynny zwrot w prawo bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
9.		ZWROT W TYŁ W LEWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu o 180°. Drużyna wykonuje płynny zwrot w lewo bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
10.		STOP - ZWROT W TYŁ W PRAWO Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania zwrotu o 180°. Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie drużyna wykonuje płynny zwrot w prawo o 180°, po czym kontynuuje przebieg.
11.		STOP - ZWROT W TYŁ W LEWO Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania zwrotu o 180°. Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie drużyna wykonuje płynny zwrot w lewo o 180°, po czym kontynuuje przebieg.

12.		270° W PRAWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu o 270° w prawą stronę. Drużyna wykonuje płynny zwrot w prawo o 270° bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
13.		270° W LEWO Znak oznaczający zmianę kierunku ruchu o 270° w lewą stronę. Drużyna wykonuje płynny zwrot w lewo o 270° bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
14.		360° W PRAWO Znak oznaczający wykonanie pełnego obrotu w prawą stronę. Drużyna wykonuje płynny obrót o 360° bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
15.		360° W LEWO Znak oznaczający wykonanie pełnego obrotu w lewą stronę. Drużyna wykonuje płynny obrót o 360° bez zatrzymania, po czym kontynuuje przebieg.
16.		STOP - PIWOT 90° W LEWO - STOP Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania zwrotu typu piwot. Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Przewodnik wykonuje zwrot o 90° w lewo, a pies wykonuje ten sam zwrot równocześnie z przewodnikiem lub nieznacznie po nim, po czym ponownie przyjmuje pozycję siedzącą. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.
17.		STOP - PIWOT 90° W PRAWO - STOP Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania zwrotu typu piwot. Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Przewodnik wykonuje zwrot o 90° w prawo, a pies wykonuje ten sam zwrot równocześnie z przewodnikiem lub nieznacznie po nim, po czym ponownie przyjmuje pozycję siedzącą. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.

18.		WOLNE TEMPO Znak oznaczający obowiązek zmniejszenia tempa ruchu. Drużyna zobowiązana jest do wyraźnego przejścia do wolniejszego tempa i utrzymania go aż do momentu pojawienia się kolejnego znaku zmiany tempa lub do znaku META.
19.		SZYBKIE TEMPO Znak oznaczający obowiązek zwiększenia tempa ruchu. Drużyna zobowiązana jest do wyraźnego przejścia do szybszego tempa, np. energicznego marszu lub lekkiego truchtu, i utrzymania go aż do momentu pojawienia się kolejnego znaku zmiany tempa lub znaku META.
20.		NORMALNE TEMPO Znak oznaczający powrót do standardowego tempa ruchu. Drużyna wraca do naturalnego, swobodnego tempa marszu i utrzymuje je aż do momentu pojawienia się kolejnego znaku zmiany tempa lub znaku META.
21.	 Spirala w prawo	SPIRALA W PRAWO Za znakiem ustawione są trzy pachołki w linii prostej, w odległości od 1,2 m do 2 m od siebie. Pachołek bazowy znajduje się jako pierwszy w sekwencji. Drużyna wykonuje obejście wszystkich trzech pachołków po swojej prawej stronie, następnie dwóch (drugiego w kolejności oraz pachołka bazowego), a na końcu jednego – pachołka bazowego. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
22.	 Spirala w lewo	SPIRALA W LEWO Za znakiem ustawione są trzy pachołki w linii prostej, w odległości od 1,2 m do 2 m od siebie. Pachołek bazowy znajduje się jako pierwszy w sekwencji. Drużyna wykonuje obejście wszystkich trzech pachołków po swojej lewej stronie, następnie dwóch (drugiego w kolejności oraz pachołka bazowego), a na końcu jednego – pachołka bazowego. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
23.	 Slalom pojedynczy	SLALOM POJEDYNCZY Za znakiem ustawione są cztery pachołki w linii prostej, w odległości od 1,5 m do 2 m od siebie. Pierwszy pachołek znajduje się bezpośrednio przy znaku. Drużyna mija znak po swojej lewej stronie i wykonuje slalom, omijając wszystkie pachołki naprzemiennie, po czym kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

24.	Slalom podwójny 	SLALOM PODWÓJNY Za znakiem ustawione są cztery pachołki w linii prostej, w odległości od 1,5 m do 2 m od siebie. Pierwszy pachołek znajduje się bezpośrednio przy znaku. Drużyna mija znak po swojej lewej stronie i wykonuje slalom między pachołkami. Po minięciu czwartego pachołka kontynuuje slalom w przeciwnym kierunku, aż do pierwszego pachołka. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
25.		STOP - 1, 2, 3 KROKI Znak oznaczający obowiązek zatrzymania oraz wykonania sekwencji pracy na krótkich odcinkach. Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje jeden krok, a pies porusza się wraz z nim lub dochodzi do niego nieznacznie później, po czym przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Kolejno przewodnik wykonuje dwa kroki – pies podąża za nim i ponownie przyjmuje siad przy nodze. Następnie przewodnik wykonuje trzy kroki, a pies analogicznie porusza się wraz z nim i wykonuje siad przy nodze. Po wykonaniu całej sekwencji drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
26.		STOP - PRZYWOŁANIE - NOGA (L) - STOP Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim. Pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies wychodzi przed przewodnika i ustawia się frontem do niego przyjmując pozycję siad. Przewodnik może cofnąć się maksymalnie o trzy kroki lub pozostać w miejscu. Na komendę przewodnika pies wykonuje przywołanie i dostawia się bezpośrednio do lewej nogi przewodnika, przyjmując przy niej pozycję siedzącą. Dostawienie musi odbyć się po stronie lewej, bez obchodzenia przewodnika dookoła. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
27.		STOP - PRZYWOŁANIE - NOGA (L) - NAPRZÓD Wykonanie ćwiczenia jest analogiczne jak w poprzednim znaku. Drużyna zatrzymuje się przy znaku, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies wychodzi przed przewodnika i ustawia się frontem do niego przyjmując pozycję siad. Przewodnik może cofnąć się maksymalnie o trzy kroki lub pozostać w miejscu. Na komendę przewodnika pies wykonuje przywołanie i dostawia się bezpośrednio do lewej nogi przewodnika. Dostawienie musi odbyć się po

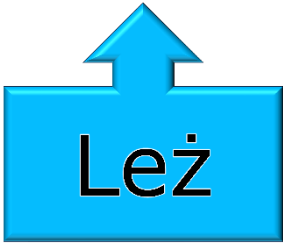
		stronie lewej, bez obchodzenia przewodnika dookoła. Dostawienie do nogi nie kończy się pozycją siad. Po dostawieniu pies i przewodnik natychmiast kontynuują przebieg i przechodzą do kolejnej stacji.
28.		STOP PRZYWOŁANIE - NOGA (P-L) - STOP Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim. Pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies wychodzi przed przewodnika i ustawia się frontem do niego przyjmując pozycję siad. Przewodnik może cofnąć się maksymalnie o trzy kroki lub pozostać w miejscu. Na komendę przewodnika pies wykonuje przywołanie i dostawia się do lewej nogi przewodnika, przyjmując przy niej pozycję siedzącą. Dostawienie musi odbyć się poprzez obejście przewodnika z prawej strony: pies podchodzi do prawej nogi przewodnika, następnie obchodzi go z tyłu i dostawia się do lewej nogi. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
29.		STOP PRZYWOŁANIE - NOGA (P-L) - NAPRZÓD Wykonanie ćwiczenia jest analogiczne jak w poprzednim znaku. Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies wychodzi przed przewodnika i ustawia się frontem do niego przyjmując pozycję siad. Przewodnik może cofnąć się maksymalnie o trzy kroki lub pozostać w miejscu. Na komendę przewodnika pies wykonuje przywołanie i dostawia się do lewej nogi przewodnika. Dostawienie musi odbyć się poprzez obejście przewodnika z prawej strony: pies podchodzi do prawej nogi przewodnika, następnie obchodzi go z tyłu i dostawia się do lewej nogi. Dostawienie nie kończy się pozycją siad. Po dostawieniu drużyna natychmiast kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

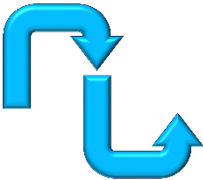
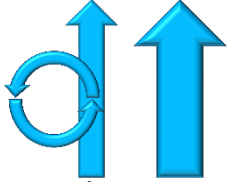
Znaki klasy P1

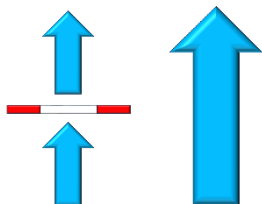
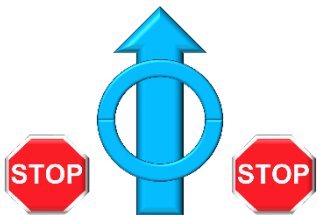
Tor w klasie P1 składa się z 12 do 15 stacji. Na torze muszą znajdować się co najmniej dwie stacje, w których przewodnik ma możliwość nagrodzenia psa i co najmniej 4 z zakresu 30 do 51.

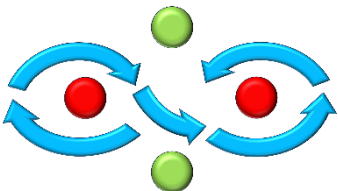
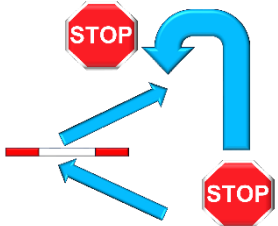
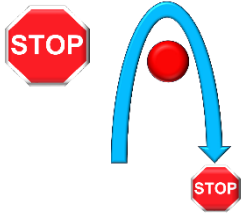
W klasie P1 wykorzystywane są znaki od 1 do 51.

Nr	ZNAK	OPIS
30.		STOP - STÓJ Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji stojącej. Pies wykonuje stój, wyraźnie utrzymując pozycję przez chwilę w miejscu. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
31.		STOP - LEŻ - SIAD Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji leżącej. Po jej wykonaniu pies wraca do pozycji siedzącej. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
32.		STOP - LEŻ - STÓJ Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji leżącej. Po jej wykonaniu pies przechodzi do pozycji stojącej, wyraźnie utrzymując ją przez chwilę w miejscu. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
33.		STOP - STÓJ - LEŻ Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji stojącej. Po jej wykonaniu pies przechodzi do pozycji stojącej, wyraźnie utrzymując ją przez chwilę w miejscu. Następnie pies przyjmuje pozycję leżącą przy nodze przewodnika. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

34.		STOP - STÓJ - SIAD Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji stojącej. Po jej wykonaniu pies przechodzi do pozycji stojącej, wyraźnie utrzymując ją przez chwilę w miejscu. Następnie pies wraca do pozycji siedzącej. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
35.		LEŻ Drużyna dochodzi do znaku. Na komendę przewodnika pies przyjmuje pozycję leżącą bezpośrednio z ruchu lub z pozycji stojącej. Przed wykonaniem leżenia pies nie może przyjąć pozycji siedzącej. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
36.		STÓJ Drużyna dochodzi do znaku. Na komendę przewodnika pies przyjmuje pozycję stojącą bezpośrednio z ruchu. Pies wyraźnie utrzymuje pozycję stojącą przez chwilę w miejscu. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
37.		STÓJ - OBEJŚCIE PSA Drużyna dochodzi do znaku i zatrzymuje się przy nim. Na komendę przewodnika pies przyjmuje pozycję stojącą bezpośrednio z ruchu. Po jej wykonaniu przewodnik okrąża psa dookoła, ruchem przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, wracając do pozycji wyjściowej. Podczas obchodzenia pies musi utrzymać pozycję stojącą. Następnie drużyna kontynuuje przebieg.
38.		STOP - 1 KROK - STÓJ, 2 KROKI - LEŻ, 3 KROKI – SIAD Drużyna zatrzymuje się przy znaku, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje sekwencję pracy na krótkich odcinkach: - po wykonaniu jednego kroku pies przyjmuje pozycję stojącą, - po wykonaniu dwóch kolejnych kroków pies przyjmuje pozycję leżącą, - po wykonaniu trzech kolejnych kroków pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Po zakończeniu całej sekwencji drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

39.	 Zwrot w prawo Zwrot w lewo	ZWROT W PRAWO – ZWROT W LEWO Znak oznaczający dwukrotną zmianę kierunku ruchu o 180°. Drużyna wykonuje płynny zwrot w prawo bez zatrzymania, a następnie wykonuje zwrot o 180° w lewo. Po zakończeniu sekwencji drużyna kontynuuje przebieg.
40.	 Zwrot w lewo Zwrot w prawo	ZWROT W LEWO – ZWROT W PRAWO Znak oznaczający dwukrotną zmianę kierunku ruchu o 180°. Drużyna wykonuje płynny zwrot w lewo bez zatrzymania, a następnie wykonuje zwrot o 180° w prawo. Po zakończeniu sekwencji drużyna kontynuuje przebieg.
41.	 Piwot 180° w prawo	PIWOT 180° W PRAWO Drużyna podchodzi do znaku, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje ciasny zwrot o 180° w prawo, a pies wykonuje ten sam zwrot równocześnie z przewodnikiem lub nieznacznie po nim, po czym ponownie przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.
42.	 Piwot 180° w lewo	PIWOT 180° W LEWO Drużyna podchodzi do znaku, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje ciasny zwrot o 180° w lewo, a pies wykonuje ten sam zwrot równocześnie z przewodnikiem lub nieznacznie po nim, po czym ponownie przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg.
43.	 Obrót w lewo Pies z lewej strony	OBRÓT W LEWO - PIES Z LEWEJ STRONY Drużyna mija znak, a pies porusza się przy lewej nodze przewodnika. Za znakiem przewodnik wydaje komendę do wykonania przez psa obrotu w lewą stronę, przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Pies wykonuje obrót płynnie i bez zatrzymania, po czym ponownie zajmuje pozycję przy lewej nodze przewodnika i kontynuuje marsz. Całe ćwiczenie powinno przebiegać w sposób płynny, bez przerywania ruchu drużyny.

44.	 Wysłanie przez przeszkodę	WYŚLANIE PRZEZ PRZESZKODĘ Przewodnik może wysłać psa najwcześniej od momentu minięcia znaku oznaczającego tę stację. Zadaniem psa jest samodzielne pokonanie przeszkody poprzez przeskok, a następnie kontynuowanie przebiegu przy nodze przewodnika w tempie normalnym lub w tempie obowiązującym na wcześniejszym znaku. Podczas pokonywania przeszkody przez psa przewodnik może zwiększyć tempo, aby utrzymać płynność pracy i umożliwić sprawne ponowne połączenie drużyny. Całe ćwiczenie powinno zostać wykonane w sposób płynny i bez zatrzymania. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
45.	 Okrażenie przewodnika	STOP - OKRĄŻENIE PRZEWODNIKA – STOP Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies okrąża przewodnika od przodu i ponownie przyjmuje pozycję siedzącą przy tej samej nodze, przy której rozpoczął ćwiczenie. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
46.	 Okrażenie przewodnika	OKRĄŻENIE PRZEWODNIKA Drużyna mija znak i kontynuuje ruch bez zatrzymania. W trakcie marszu pies wykonuje płynne okrażenie przewodnika od przodu, po czym wraca do pozycji, w której rozpoczął manewr, kontynuując ruch przy nodze przewodnika. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
47.	 1, 2, 3 Kroki	STOP - 1, 2, 3 KROKI Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje sekwencję kroków w tył: - po wykonaniu jednego kroku w tył pies cofa się wraz z przewodnikiem lub nieznacznie po nim i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze, - po wykonaniu dwóch kroków w tył pies analogicznie cofa się i ponownie przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze, - po wykonaniu trzech kroków w tył pies również cofa się wraz z przewodnikiem i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

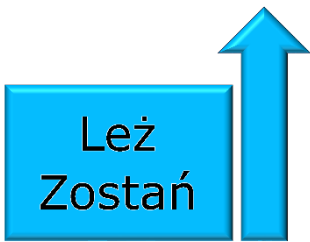
48.	3 kroki do tyłu PISTO LUBMIENSKI	3 KROKI DO TYŁU Drużyna podchodzi do znaku i płynnie, bez zatrzymania przewodnik wykonuje co najmniej trzy kroki w tył. Pies porusza się wraz z przewodnikiem lub nieznacznie po nim, cofając się i utrzymując pozycję przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
49.	 Rozproszenia PISTO LUBMIENSKI	ROZPROSZENIA Bezpośrednio za znakiem ustawiony jest pierwszy pachołek, a w odległości około 2–3 metrów od niego kolejny. Po obu stronach linii wyznaczonej przez te pachołki, w odległości około 1,5–2 metrów, znajdują się dwa miejsca z rozproszeniami. Rozproszeniami mogą być miski z jedzeniem, zabawki lub kombinacja obu. Drużyna mija pierwszy pachołek po prawej stronie, pozostając po jego lewej stronie, a następnie wykonuje płynny ruch w formie ósemki pomiędzy wyznaczonymi punktami. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
50.	 Przywołanie przez przeszkodę PISTO LUBMIENSKI	PRZYWOŁANIE PRZESZKODĘ Przy znaku drużyna zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie pies pozostaje w siadzie, a przewodnik przechodzi do pachołka przywołania i ustawia się przodem w kierunku psa. Na komendę przewodnika pies wykonuje przywołanie w taki sposób, aby pokonać przeszkodę poprzez przeskok. Przeszkoda ustawiona jest w odległości około 1,5–2 m na boku od umownej linii łączącej psa i przewodnika. Po przeskoczeniu przeszkody pies podbiega do przewodnika i przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim. Następnie pies, w dowolny sposób, dostawia się do nogi przewodnika i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
51.	 Omiń – Siad – Noga PISTO LUBMIENSKI	OMIŃ - SIAD - NOGA Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wysyła psa do pachołka ustawionego w odległości około 2 metrów. Pies obiega pachołek i w dowolny sposób dostawia się do tej samej nogi, przy której rozpoczął ćwiczenie, przyjmując pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

Znaki klasy P2

Tor w klasie P2 składa się z 15 do 18 stacji. Na torze muszą znajdować się co najmniej dwie stacje, w których przewodnik ma możliwość nagrodzenia psa, co najmniej 4 z zakresu od 30 do 51 i co najmniej 3 z zakresu od 52 do 62.

W klasie P2 wykorzystywane są znaki od 1 do 62.

Nr	ZNAK	OPIS
52.	Przywołanie przodem 	PRZYWOŁANIE PRZODEM Znak powiązany ze znakiem poprzedzającym, w którym pies pozostaje na miejscu i oczekuje na przywołanie. Przewodnik podchodzi do wyznaczonej stacji, odwraca się w kierunku psa i wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika i siada naprzeciwko niego. Następnie w dowolny sposób dostawia się do lewej nogi, przyjmując pozycję siedzącą. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji. Znak nie jest brany pod uwagę przy określaniu liczby znaków na torze w danej klasie.
53.	Przywołanie tyłem 	PRZYWOŁANIE TYŁEM Znak powiązany ze znakiem poprzedzającym, w którym pies pozostaje na miejscu i oczekuje na przywołanie. Przewodnik podchodzi do wyznaczonej stacji i, nie odwracając się w kierunku psa, wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika i zajmuje pozycję przy tej samej nodze, przy której znajdował się na poprzedniej stacji, przyjmując pozycję siedzącą. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji. Znak nie jest brany pod uwagę przy określaniu liczby znaków na torze w danej klasie.
54.		STOP - SIAD - ZOSTAŃ Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies pozostaje w tej pozycji (zostań), a przewodnik oddala się do kolejnej stacji związanej z przywołaniem. Pies utrzymuje pozycję do momentu otrzymania komendy przywołania przez przewodnika.

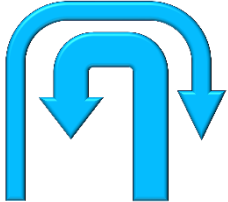
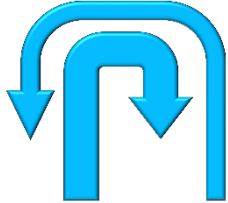
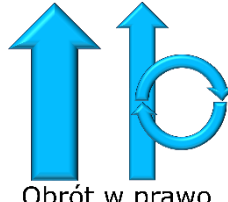
55.		LEŻ - ZOSTAŃ Drużyna podchodzi do znaku bez zatrzymania. Przewodnik wydaje psu komendę do przyjęcia pozycji leżącej oraz pozostania w niej, po czym oddala się do kolejnej stacji związanej z przywołaniem. Pies utrzymuje pozycję leżącą do momentu otrzymania komendy przywołania od przewodnika. Całe ćwiczenie powinno zostać wykonane płynnie, bez zatrzymania drużyny.
56.		STÓJ - ZOSTAŃ Drużyna podchodzi do znaku bez zatrzymania. Przewodnik wydaje psu komendę do przyjęcia pozycji stojącej oraz pozostania w niej, po czym oddala się do kolejnej stacji związanej z przywołaniem. Pies utrzymuje pozycję stojącą do momentu otrzymania komendy przywołania od przewodnika. Całe ćwiczenie powinno zostać wykonane płynnie, bez zatrzymania drużyny.
57.		STOP - LEŻ - ZOSTAŃ Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji leżącej oraz pozostania w niej. Pies pozostaje w pozycji leżącej, a przewodnik oddala się do kolejnej stacji związanej z przywołaniem. Pies utrzymuje pozycję do momentu otrzymania komendy przywołania od przewodnika.
58.		STOP - SIAD - ZOSTAŃ Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę do przyjęcia pozycji stojącej oraz pozostania w niej. Pies pozostaje w pozycji stojącej, a przewodnik oddala się do kolejnej stacji związanej z przywołaniem. Pies utrzymuje pozycję do momentu otrzymania komendy przywołania od przewodnika.
59.	 Zmiana strony przed przewodnikiem	ZMIANA STRONY PRZED PRZEWODNIKIEM Podczas marszu pies zmienia stronę, po której porusza się przy przewodniku, przechodząc przed nim. Pies może wykonać obrót w trakcie zmiany strony. Po wykonaniu manewru pies zajmuje pozycję przy przeciwnej nodze przewodnika i kontynuuje marsz. Całe ćwiczenie wykonywane jest płynnie, bez zatrzymania, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

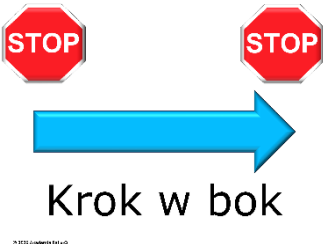
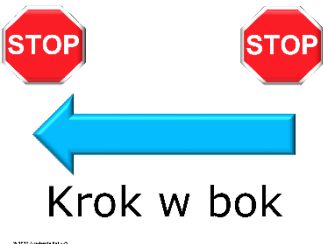
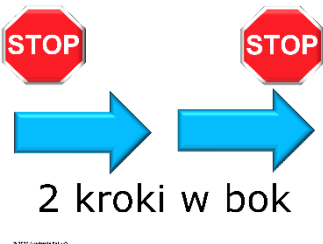
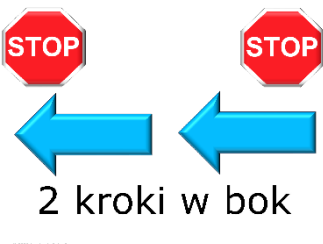
60.	 Zmiana strony za przewodnikiem	ZMIANA STRONY ZA PRZEWODNIKIEM Podczas marszu pies zmienia stronę, po której porusza się przy przewodniku, przechodząc za nim. Pies może wykonać obrót w trakcie zmiany strony. Po wykonaniu manewru pies zajmuje pozycję przy przeciwnej nodze przewodnika i kontynuuje marsz. Całe ćwiczenie wykonywane jest płynnie, bez zatrzymania, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
61.	 Zmiana strony przed przewodnikiem	STOP - ZMIANA STRONY PRZED PRZEWODNIKIEM - STOP Przewodnik zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Następnie pies wykonuje zmianę strony, przechodząc przed przewodnikiem i zajmując pozycję siedzącą po jego drugiej stronie. Pies może wykonywać obrót w trakcie zmiany strony. Po wykonaniu ćwiczenia zmienia się strona chodzenia przy nodze, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
62.	 Zmiana strony za przewodnikiem	STOP - ZMIANA STRONY ZA PRZEWODNIKIEM - STOP Przewodnik zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Następnie pies wykonuje zmianę strony, przechodząc za przewodnikiem i zajmując pozycję siedzącą po jego drugiej stronie. Pies może wykonywać obrót w trakcie zmiany strony. Po wykonaniu ćwiczenia zmienia się strona chodzenia przy nodze, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

Znaki klasy P3

Tor w klasie P3 składa się z 18 do 21 stacji. Na torze muszą znajdować się co najmniej 4 z zakresu od 52 do 62 i co najmniej 3 z zakresu od 63 do 72.

W klasie P3 wykorzystywane są znaki od 1 do 72.

Nr	ZNAK	OPIS
63.	 Zwrot w lewo pies z tyłu	ZWROT W LEWO – PIES Z TYŁU Drużyna podchodzi do znaku z psem przy lewej nodze. Bez zatrzymania przewodnik wykonuje płynny zwrot o 180° w lewo. W tym samym czasie pies wykonuje za plecami przewodnika zwrot o 180° w prawo i ponownie zajmuje pozycję przy lewej nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
64.	 Zwrot w prawo pies z tyłu	ZWROT W PRAWO – PIES Z TYŁU Drużyna podchodzi do znaku z psem przy prawej nodze. Bez zatrzymania przewodnik wykonuje płynny zwrot o 180° w prawo. W tym samym czasie pies wykonuje za plecami przewodnika zwrot o 180° w lewo i ponownie zajmuje pozycję przy prawej nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
65.	 Obrót w prawo Pies z prawej strony	OBRÓT W PRAWO - PIES Z PRAWEJ STRONY Drużyna mija znak, a pies porusza się przy prawej nodze przewodnika. Za znakiem przewodnik wydaje komendę do wykonania przez psa obrotu w prawą stronę, zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Pies wykonuje obrót płynnie i bez zatrzymania, po czym ponownie zajmuje pozycję przy prawej nodze przewodnika i kontynuuje marsz. Całe ćwiczenie powinno przebiegać w sposób płynny, bez przerywania ruchu drużyny.
66.	 1 krok – Stój 2 kroki – Leż 3 kroki – Siad	STOP - 1 KROK STÓJ, 2 KROKI LEŻ, 3 KROKI SIAD Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje sekwencję kroków w tył: - po wykonaniu jednego kroku w tył pies cofa się wraz z przewodnikiem lub nieznacznie po nim i przyjmuje pozycję stojącą, - po wykonaniu dwóch kroków w tył pies analogicznie cofa się i przyjmuje pozycję leżącą,

		- po wykonaniu trzech kroków w tył pies cofa się wraz z przewodnikiem i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
67.	 Krok w bok	STOP - KROK W BOK W PRAWO - STOP Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje krok w bok w prawo. Pies wykonuje odpowiedni ruch w bok, aby ponownie znaleźć się przy nodze przewodnika, po czym przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
68.	 Krok w bok	STOP - KROK W BOK W LEWO - STOP Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje krok w bok w lewo. Pies wykonuje odpowiedni ruch w bok, aby ponownie znaleźć się przy nodze przewodnika, po czym przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
69.	 2 kroki w bok	STOP - 2 KROKI W BOK W PRAWO - STOP Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje dwa kroki w bok w prawo. Pies wykonuje odpowiedni ruch w bok, aby ponownie znaleźć się przy nodze przewodnika, po czym przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
70.	 2 kroki w bok	STOP - 2 KROKI W BOK W LEWO - STOP Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik wykonuje dwa kroki w bok w lewo. Pies wykonuje odpowiedni ruch w bok, aby ponownie znaleźć się przy nodze przewodnika, po czym przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

71.	Zwrot w lewo Zmiana strony 	ZWROT W LEWO - ZMIANA STRONY Drużyna podchodzi do znaku i bez zatrzymania wykonuje zwrot o 180° w lewo (przeciwnie do ruchu wskazówek zegara). Po wykonaniu zwrotu pies, który przed manewrem znajdował się przy lewej nodze przewodnika, zajmuje pozycję po jego prawej stronie. Po zakończeniu ćwiczenia zmienia się strona chodzenia przy nodze, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
72.	Zwrot w prawo Zmiana strony 	ZWROT W PRAWO - ZMIANA STRONY Drużyna podchodzi do znaku i bez zatrzymania wykonuje zwrot o 180° w prawo (zgodnie z ruchem wskazówek zegara). Po wykonaniu zwrotu pies, który przed manewrem znajdował się przy prawej nodze przewodnika, zajmuje pozycję po jego lewej stronie. Po zakończeniu ćwiczenia zmienia się strona chodzenia przy nodze, a drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

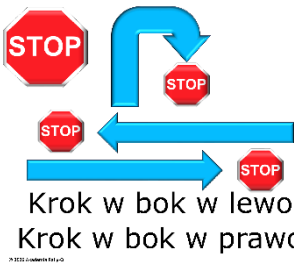
Znaki klasy P4 (Master)

Tor w klasie P4 (Master) składa się z 20 do 25 stacji. Na torze muszą znajdować się co najmniej 4 z zakresu od 63 do 72 i co najmniej 3 z zakresu od 73 do 81.

W klasie P4 wykorzystywane są znaki od 1 do 81.

Nr	ZNAK	OPIS
73.	Przywołanie - siad - noga 	PRZYWOŁANIE - SIAD - NOGA Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie przewodnik oddala się do pachołka przywołania (wraz ze znakiem przywołania przodem), odwraca się w kierunku psa i wydaje komendę przywołania. W trakcie przywołania, stojąc w miejscu, przewodnik zatrzymuje psa i wydaje komendę do przyjęcia pozycji siedzącej. Po jej wykonaniu przewodnik ponownie wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, a następnie w dowolny sposób dostawia się do lewej nogi, przyjmując pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

74.	Przywołanie - leż - noga 	PRZYWOŁANIE - LEŻ - NOGA Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie przewodnik oddala się do pachotka przywołania (wraz ze znakiem przywołania przodem), odwraca się w kierunku psa i wydaje komendę przywołania. W trakcie przywołania, stojąc w miejscu, przewodnik zatrzymuje psa i wydaje komendę do przyjęcia pozycji leżącej. Po jej wykonaniu przewodnik ponownie wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, a następnie w dowolny sposób dostawia się do lewej nogi, przyjmując pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
75.	Przywołanie - stój - noga 	PRZYWOŁANIE - STÓJ - NOGA Drużyna podchodzi do znaku i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Następnie przewodnik oddala się do pachotka przywołania (wraz ze znakiem przywołania przodem), odwraca się w kierunku psa i wydaje komendę przywołania. W trakcie przywołania, stojąc w miejscu, przewodnik zatrzymuje psa. Pies w tym momencie musi pozostać w pozycji stojącej — nie może przyjąć pozycji siedzącej ani leżącej — i utrzymuje tę pozycję do momentu kolejnej komendy. Następnie przewodnik ponownie wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, a następnie w dowolny sposób dostawia się do lewej nogi, przyjmując pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
76.	Aport Noga 	STOP - APORT - NOGA Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Sędzia kładzie aport (koziołek drewniany dostarczony przez przewodnika lub organizatora) w odległości około 3–4 metrów od drużyny. Na komendę przewodnika pies zostaje wysłany po aport, podnosi go i wraca do przewodnika, przyjmując pozycję siedzącą frontem przed nim. Na kolejną komendę oddaje aport przewodnikowi. Następnie pies, w dowolny sposób, dostawia się do lewej nogi przewodnika i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po zakończeniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji. Aport po zakończeniu ćwiczenia pozostaje na ringu i

		jest usuwany przez sędziego lub obsługę ringu przed rozpoczęciem kolejnego przebiegu.
77.	 Krok w bok w lewo Krok w bok w prawo	STOP – KROK W BOK W LEWO – KROK W BOK W PRAWO Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie pies wychodzi przed przewodnika i ustawia się frontem do niego, przyjmując pozycję siedzącą. Przewodnik wykonuje krok w bok w lewo, a pies przemieszcza się odpowiednio – równocześnie z przewodnikiem lub nieznacznie po nim – tak, aby ponownie znaleźć się naprzeciwko przewodnika i przyjąć pozycję siedzącą. Następnie przewodnik wykonuje krok w bok w prawo, a pies analogicznie przemieszcza się i ponownie przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed przewodnikiem. Po wykonaniu sekwencji pies, w dowolny sposób, dostawia się do lewej nogi przewodnika i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Następnie drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
78.	 2 x Zwrot Pies z tyłu	2 x ZWROT – PIES Z TYŁU Drużyna podchodzi do znaku, a pies porusza się przy nodze przewodnika. Bez zatrzymania przewodnik wykonuje zwrot w tył w stronę, po której aktualnie znajduje się pies. W tym samym czasie pies wykonuje zwrot za plecami przewodnika w stronę, po której znajduje się przewodnik, po czym ponownie zajmuje pozycję przy nodze. Następnie, również bez zatrzymania, przewodnik wykonuje kolejny zwrot w tył w stronę aktualnego położenia psa, a pies analogicznie wykonuje zwrot za plecami przewodnika w stronę przewodnika i wraca do pozycji przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
79.	 SIAD Komenda na odległość	STOP – KOMENDA NA ODLEGŁOŚĆ – SIAD Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies pozostaje w pozycji stojącej przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik udaje się do pachołka przywołania i ustawia się przodem do psa. Pacholek ustawiony jest w odległości około 2–3 metrów od stacji. Na komendę przewodnika pies wykonuje siad w miejscu, w którym się znajduje, bez podchodzenia do przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, po czym w dowolny sposób dostawia się do nogi i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

80.	 Komenda na odległość	STOP – KOMENDA NA ODLEGŁOŚĆ – LEŻ Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik udaje się do pachołka przywołania i ustawia się przodem do psa. Pachołek ustawiony jest w odległości około 2–3 metrów od stacji. Na komendę przewodnika pies wykonuje leżenie w miejscu, w którym się znajduje, bez podchodzenia do przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, po czym w dowolny sposób dostawia się do nogi i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.
81.	 Komenda na odległość	STOP – KOMENDA NA ODLEGŁOŚĆ – STÓJ Drużyna podchodzi do stacji i zatrzymuje się, a pies przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze przewodnika. Następnie przewodnik udaje się do pachołka przywołania i ustawia się przodem do psa. Pachołek ustawiony jest w odległości około 2–3 metrów od stacji. Na komendę przewodnika pies przyjmuje pozycję stojącą w miejscu, w którym się znajduje, bez podchodzenia do przewodnika. Następnie przewodnik wydaje komendę przywołania. Pies podbiega do przewodnika, przyjmuje pozycję siedzącą frontem przed nim, po czym w dowolny sposób dostawia się do nogi i przyjmuje pozycję siedzącą przy nodze. Po wykonaniu ćwiczenia drużyna kontynuuje przebieg i przechodzi do kolejnej stacji.

Znaki klasy PR

Tor w klasie PR składa się z 8 stacji. W klasie PR wykorzystywane są znaki od 1 do 29.

Znaki klasy PJ

Tor w klasie PJ składa się z 10 do 12 stacji. W klasie PJ wykorzystywane są znaki od 1 do 29.